

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; ID: afkmgg6
kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

ŠKOLA PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

ŠKOLA ZAMĚŘENÁ NA ČTENÁŘSTVÍ, MATEMATICKOU LOGIKU, BRITSKOU
A AMERICKOU ANGLIČTINU, NĚMČINU, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL.

Školní vzdělávací program
ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY pro
zájmové vzdělávání školní družiny při
Základní škole Olomouc, Mozartova 48

Koordinátorka autorského týmu tvorby ŠVP

Mgr. Jana RAISKUBOVÁ

zástupkyně ředitele školy

vedoucí vychovatelka školní družiny

Jana MIČOVÁ

Vydává:

PhDr. et PaedDr. Zbyněk KUNDRUM

ředitel školy

OLOMOUC, ÚNOR 2015

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; ID: afkmgg6
kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

ŠKOLA PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

ŠKOLA ZAMĚŘENÁ NA ČTENÁŘSTVÍ, MATEMATICKOU LOGIKU, BRITSKOU
A AMERICKOU ANGLIČTINU, NĚMČINU, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE OLOMOUC, MOZARTOVA 48

*PhDr. et PaedDr. Zbyněk Kundrum - ředitel školy
Jana Mičová - vedoucí vychovatelka*

Datum platnosti: od 1. března 2015

Charakteristika školní družiny

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání, smysluplné využití volného času dětí po vyučování, který tráví pod pedagogickým dohledem v prostorách školy. Poskytuje relaxaci a pohybovou aktivitu na čerstvém vzduchu, zároveň rozvíjí zájmy a nadání dětí a formou didaktických her se podílí na přípravě na vyučování.

Školní družina při ZŠ Olomouc, Mozartova 48:

- poskytuje zájmové vzdělávání žákům této školy
- vykonává činnost ve dnech školního vyučování a podle podmínek a potřeb také o školních prázdninách
- po projednání se zřizovatelem však může ředitel školy přerušit činnost družiny v době školních prázdnin
- může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna
- organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce
- umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování
- činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy
- vybraných činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny

- přijetí účastníka k činnosti družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Umístění školní družiny

Školní družina se nachází v prostorách Základní školy Olomouc, Mozartova 48.

Materiální a technické podmínky

Školní družina má k dispozici hernu školní družiny, 6 učeben ZŠ, školní tělocvičnu, učebnu pracovních činností a školní hřiště a podle potřeby všechny prostory základní školy. Materiální vybavení školní družiny odpovídá potřebám dětí a je školou evidováno. Zřizovaná oddělení školní družiny jsou vybavena pomůckami (sportovními, didaktickými, výtvarnými), k dispozici je ICT i prezentační audiovizuální technika; žáci ve školní družině mohou navštěvovat také počítačovou učebnu školy. Inventář ŠD obsahuje společenské hry, stavebnice a jiné pomůcky, které žáci využívají při družinových činnostech; nábytek a vybavení slouží k práci a relaxaci; vybavení školy je přístupné pro využívání dětí školní družiny.

Personální podmínky

Sedm oddělení školní družiny je vedeno sedmi vychovatelkami, jejichž aprobace je využita ve vedení zájmových kroužků (výtvarná výchova, pracovní činnosti, dramatická výchova, sportovní činnosti, pohybové aktivity ...)

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financovaný z prostředků zřizovatele ZŠ.

Charakteristika žáků

Školní družinu navštěvují přednostně žáci prvního, druhého a třetího ročníku základní školy. V případě potřeby a zájmu rodičů jsou zařazeni i žáci vyšších ročníků 1. stupně školy. Vybraných akcí školní družiny a nabízených spontánních činností se mohou účastnit i žáci nezapsaní k pravidelné docházce do školní družiny, mohou to být žáci 1. i 2. stupně základní školy.

Spolupráce s rodiči

Formální spolupráce s rodiči je vedena písemnou formou (přihlášení, odhlášení, zápisový list s vyznačením způsobu odchodu). Dále probíhá komunikace s rodiči osobními kontakty, především v době, kdy přicházejí pro děti do ŠD a odcházejí domů. Rodičům žáků je nabízeno zapojení se do různých projektů a akcí, které školní družina pořádá nebo se jich zúčastňuje.

Spolupráce s jinými institucemi; spolupráce s dalšími institucemi

ŠD spolupracuje s ostatními školními družinami v blízkém i vzdálenějším okolí v rámci mikroregionu, společně s nimi připravuje některé společné akce (dopravní soutěž, sportovní klání, branný závod ...). V souladu s plánem práce spolupracuje i s dalšími institucemi, například s Městskou knihovnou v Olomouci, s ostatními kulturními zařízeními ve městě jako jsou olomoucká kina, divadla i další instituce.

Informovanost veřejnosti

O většině akcí, které školní družina pořádá nebo se jich zúčastňuje, informuje veřejnost prostřednictvím internetových stránek školy www.zs-mozartova.cz, vývěsek u vchodů do budovy školy, zápisem do deníčků žáků, případně osobním pozváním.

Charakteristika školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY školní družiny

Školní družina nabízí a zajišťuje:

- vzdělání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální práci a motivačními projekty
- podporuje u žáků citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učí je chránit své zdraví, vede žáky k otevřené komunikaci, rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- vede žáky k tvořivosti, rozvíjí jejich estetické vnímání
- respektuje individuální schopnosti a dovednosti žáků
- rozvíjí u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení

- školní družina se podílí na budování základů ke klíčovým kompetencím

Cíle ŠVP pro školní družinu

Cíle stanovené pro činnost ŠD vymezuje platná školská legislativa. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznávání, osvojování si základů společností prosazovaných hodnot. Cílem je, aby žáci byli osobně samostatní, schopni se projevat jako sebevědomé a slušné osoby s tolerancí k druhým lidem. ŠD umožňuje dětem odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Forma vzdělávání

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost: je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru - každodenní činnost přihlášených žáků ve ŠD.

Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost: není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností. Jedná se o besídky, přednášky, výstavy, výlety, exkurze, návštěvy divadla, sportovní dny, akademie i víkendové akce. Mohou se na ni přihlásit i účastníci, kteří nejsou přihlášení k pravidelné činnosti ve ŠD, někdy jsou určeny i pro rodiče nebo širší veřejnost.

Individuální práce: zejména práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami; činnosti pro rozvoj nadání dětí talentovaných.

Spontánní aktivity: zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu nebo v koncových hodinách, kdy jsou slučována oddělení. Vychovatelky musí zajišťovat nejen bezpečnost žáků, ale také podněcovat jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti: klidové činnosti, individuální hry, poslech, četba, vyprávění nebo aktivní odpočinek venku i v tělocvičně, kterým se kompenzuje jednostranná zátěž během vyučování (tělovýchovné aktivity, závodivé hry apod.).

Příprava na vyučování: zahrnuje didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky získané ve škole. Některé aktivity - především projekty - se naplňují dále právě ve ŠD. Žáci mají možnost po dohodě s rodiči a třídním učitelem ve ŠD pracovat na domácích úkolech. Vychovatelka zajistí žákovi klidné prostředí pro vypracování domácího úkolu. Není povinná opravovat chyby.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebezpoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání ve ŠD nabízí významný prostor pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i žáků mimořádně nadaných.

- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována průběžná zvláštní pozornost (podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění)
- žáci se SVP jsou citlivě začleňováni do volnočasových aktivit
- ŠD spolupracuje s výchovnou poradkyní, se zákonnými zástupci těchto žáků a třídními učitelkami těchto žáků
- je důsledně uplatňován individuální přístup k těmto žákům
- pro rozvoj talentovaných jedinců jsou nabízeny doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve ŠD jsou součástí školního řádu platného pro celou školu. Dále jsou zpracovány ve vnitřním řádu školní družiny, v rádech učeben, v řádu školního hřiště, všech míst, které žáci ŠD využívají. Žáci i jejich zákonní zástupci jsou se školním řádem a vnitřním řádem školní družiny prokazatelně seznámeni. Zákonní zástupci žáků mají právo vyjadřovat se k zájmovému vzdělávání svých žáků a právo na informace o průběhu vzdělávání žáků ve ŠD.

Při dodržování vnitřního řádu ŠD je bezpečnost dětí zajištěna.

Podmínky přijímání uchazečů do ŠD

Činnost školní družiny je určena pro žáky prvního stupně, přednostně pro děti z 1.-3. tříd. Účast na činnosti ŠD je založena na dobrovolnosti. Přihlašování žáků do ŠD - formou standardizovaných zápisových lístků, ve kterých jsou uvedeny údaje, jak je vyžaduje školní matrika (školský zákon § 28, odst. 3).

O přijetí či nepřijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Zákonný zástupce žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí na přihlášce (zápisovém lístku) dobu pobytu žáka ve ŠD a způsob odchodu žáka z družiny. Omluvu nepřítomnosti, odchylky od docházky

žáka (pokud má žák odejít ze ŠD v jinou dobu či s jinou osobou) sdělí rodiče (zákonní zástupci) písemně vychovatelce. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

Podmínky ukončování vzdělávání ve ŠD

- pravidelně končí se závěrem školního roku
- je možné odhlásit žáka i v průběhu školního roku na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- vyloučení žáka ze ŠD je zcela mimořádným a krajním řešením při porušování kázně, pořádku a při ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků, se zákonnými zástupci nezletilého žáka se projedná a poté sdělí písemnou formou.

Hodnocení žáků

Vychovatelky hodnotí úroveň zájmového vzdělávání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům - cílům ŠVP. Vzhledem k tomu, že účast ve ŠD je založena na dobrovolnosti, snaží se, aby hodnocení mělo především motivační charakter. Hodnocení sdělují vychovatelky zákonným zástupcům žáka na třídních schůzkách nebo při osobních setkáních ve školní družině.

Při hodnocení se vychovatelky zaměřují především na:

- míru a kvalitu osvojených poznatků, dovedností a zručnosti při dané činnosti
- posouzení píle žáka
- posouzení jeho přístupu ke vzdělávání
- ovládání základních komunikačních prostředků
- využívání získaných vědomostí a dovedností
- projevy samostatného myšlení a tvořivosti
- ovládání vzdělávacích postupů a způsoby samostatné práce
- chápání, porozumění, rozeznávání dobrých a špatných postojů, názorů a činů
- další projevy a vlastnosti žáka

Autoevaluace

Vlastní hodnocení je určeno k získávání a analýze podkladů zahrnujících i zpětnou vazbu od zúčastněných (dětí, zákonných zástupců). Tento proces přináší výstupy, které napomáhají efektivně zaměřit plánování všech aktivit tak, aby vedly ke zlepšování.

Režim dne ve školní družině

6,00 - 7,45 hodin - rekreační a odpočinková činnost, scházení dětí, volné zaměstnání, četba na pokračování, tělovýchovná chvilka

11,45 - 13,45 hod - odpočinková a rekreační činnost, osobní hygiena, oběd, polední klid - četba na pokračování, pobyt venku, individuální a organizované hry na hřišti, vycházky
14,00 - 15,00 hod - zájmová činnost - estetická, výtvarná, pracovní, přírodovědná, rekreační činnost, stolní hry, besedy, kolektivní hry
15,00 - 16,30 hod - zájmová činnost, - činnost kroužků
15,00 - 18,00 hod - sebevzdělávací činnost, příprava na vyučování, didaktické hry, smyslové hry, hry na PC, odpočinková a rekreační činnost, stolní hry
zájmová činnost - estetická, tělovýchovná, pracovní, dramatická

Informace o činnosti školní družiny

- Do ŠD jsou přijímáni žáci zaměstnaných rodičů prvního stupně základní školy. Je možno přihlásit i dítě, jehož matka není po přechodnou dobu zaměstnaná.
- V případě mimořádné potřeby rodičů mohou být krátkodobě do ŠD zařazeni i ostatní žáci.
- Provozní doba ŠD je stanovena od 6,00 do 18,00 hod. Rodiče při docházce do ranní družiny předají dítě vychovatelce nejpozději do 7,20 hod. Pozdější příchod narušuje organizovanou činnost kolektivu. Vyzvednout dítě z odpolední družiny lze nejpozději v 18,00 hod.
- Téměř všechna oddělení se nacházejí v přízemí a v 1. poschodí základní školy.
- Dítě přihlášené do ŠD odevzdá v určeném termínu řádně vyplněnou přihlášku s přesným vyznačením, kdo a kdy si dítě vyzvedne, či zda bude odcházet samo. Je třeba uvést i přesnou dobu pro uvolnění dítěte do zájmových útvarů apod. Odhlásit dítě ze ŠD lze písemnou formou po předchozí domluvě s vychovatelkou.
- Doporučujeme pobyt dítěte ve ŠD nejméně do 15,00 hodin. Dřívější odchody budou samozřejmě umožněny po předchozí domluvě rodiče s vychovatelkou. Případný samostatný odchod dítěte ze ŠD mimo dobu uvedenou na přihlášce bude umožněn jen na základně písemného prohlášení rodiče.
- Aby byla zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví dětí, je každý žák navštěvující ŠD povinen řídit se pokyny vychovatelky.
- Po celou dobu provozu ŠD je dbáno na zajištění pitného režimu dětí.
- Pro provoz zájmových pohybových kroužků ŠD bude využívána také tělocvična školy.

- Při nevyzvednutí žáka ze ŠD do stanovené doby, tj. do 18,00 hod, bude vychovatelka telefonicky kontaktovat rodiče.
- Zájmové kroužky ŠD mohou navštěvovat i žáci, kteří nejsou přihlášení do ŠD.
- Stravování žáků zajišťuje školní jídelna - výdejna. Rodiče zajistí dítěti stravovací průkaz, kartu - čip a při onemocnění dítěte stravování odhlásí. Dítě si nosí stravovací průkaz, kartu - čip denně s sebou.
- Po 15,00 hod se děti sdružují do herny, žáci navštěvující Moudrou sovu = příprava na vyučování, odcházejí do Moudré sovy, ostatní děti odchází domů nebo do zájmových kroužků ŠD.
- Žáci se aktivně účastní práce ŠD, soutěží, kulturních či sportovních akcí organizovaných ŠD a vzorně ji pak na veřejnosti také prezentují.
- K individuálním pohovorům s vychovatelkami mohou rodiče denně využít doby po 15,00 hodině. Návrhy či připomínky k práci ŠD se projednávají kdykoli je zapotřebí osobně s vedoucí vychovatelkou.
- ŠD pečuje především o děti zaměstnaných maminek nebo maminek krátkodobě nezaměstnaných, ale i všech ostatních, kteří projeví zájem.
- ŠD vhodně organizuje dětem volný čas podle jejich zájmů, přání a schopností a umožňuje dětem přípravu na vyučování.
- ŠD Je otevřena před vyučováním od 6,00 do 7,40 a po vyučování od 11,45 do 18,00.
- Žáci přicházejí do ŠD ihned po vyučování. Vychovatelka si děti přebírá ve třídě od učitelky. Docházka je pro přihlášené žáky povinná. Za přechod dětí z vyučování do ŠD odpovídá vychovatelka, v případě, že dítě zůstalo na pedagogické intervenci, dovede jej do ŠD učitelka. Učitelky, které vedou své kroužky, si děti ze ŠD vyzvedávají a po ukončení kroužku je do ŠD přivádějí zpět.
- Nepřítomnost žáka doloží rodiče písemnou informací - omluvenkou. Rovněž vždy písemně požádají o uvolnění žáka v jinou dobu, než je uvedena na zápisovém lístku.
- Své věci si žák ukládá na vyhrazené místo, předměty, které je možno ztratit nebo zaměnit, musí mít žáci řádně označené. Ztrátu věcí nebo jejich záměnu je žák povinen ihned ohlásit vychovatelce.
- Každý žák je povinen řídit se pokyny vychovatelky.
- Každý žák je povinen dodržovat základní hygienické návyky a způsoby stolování.
- Žák šetří vybavení ŠD. Svévolně nepoškozuje školní majetek a zachovává všude pořádek. Veškeré škody, které úmyslně způsobí, musí zákonní zástupci nahradit.

- *Jakmile žák přijde do ŠD, nesmí ji bez dovození opustit.
Dobu určenou v rozvrhu dne k přípravě na vyučování mohou všichni žáci využít k tomuto účelu.*

Akce školní družiny

- *zahájení činnosti kroužků (výtvarná výchova, pracovní činnost, hudebně dramatická výchova, míčové hry, jazyk anglický, čtenářská gramotnost, pohybové aktivity ...)*
- *zahájení pravidelných návštěv pobočky okresní knihovny*
- *obvodní kolo lehkooatletického trojboje*
- *Hokusy pokusy aneb zábavná fyzika*
- *Letecký den*
- *Pojďte s námi za zvířátky*
- *Den stromů*
- *S drakem do oblak*
- *Soutěž o nejkrásnější jablíčko*
- *Halloween - zábavné odpoledne*
- *Záložka do knihy spojuje*
- *Družinový slavík*
- *Vánoční besídky*
- *Výtvarná soutěž - ilustrace dětské knihy*
- *Žijeme zápisem*
- *Z pohádky do pohádky*
- *turnaj v piškvorkách a dámě*
- *turnaj ve vybíjené*
- *vycházky do parku*
- *obvodní kolo literární soutěže*
- *zábavné odpoledne ke dni svatého Valentýna*
- *návštěva Vlastivědného muzea Olomouc*
- *beseda ke knize spojená se soutěží*
- *Vítání jara - zábavné odpoledne*
- *Den vody*
- *obvodní kolo dopravní soutěže*
- *výtvarná soutěž „Pozor červená!“*
- *Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko*
- *Soutěž o švihadlovou princeznu*
- *výtvarná soutěž k aktuálnímu výročí*
- *Den dětí*
- *Cesta do Afriky*
- *obvodní kolo orientačního závodu*
- *setkání s jubilanty na radnici*

- vítání občánků na radnici
- akce u příležitosti aktuálních výročí
- spolupráce s časopisy a účast v internetových soutěžích

**ZÁKLADNÍ SCHÉMA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ - ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA
KVALITY ŠKOLNÍ DRUŽINY**

A, *Obecné cíle školní družiny:*

1. *Výchova ke zdravému životnímu stylu*

- *k odpovědnosti za svou osobu*
- *za své zdraví (stravovací návyky, skladba potravin, pitný režim, režim dne, osobní hygiena, tělesná zdatnost, otužování, rozvíjení a posilování citové stránky, obohacování estetickými zážitky a pěstování pracovních návyků a dovedností)*

2. *Posilování komunikačních dovedností (tvoří základ sociálních dovedností)*

- *kultivace slovního a mimoslovního projevu*
- *rozvíjení slovní zásoby*
- *schopnost naslouchat*
- *komunikace*
- *uplatnění osobnosti ve skupině a v různých sociálních prostředích*

3. *Zvyšování sociálních kompetencí (způsobilost) dětí (rozvíjení soc. orientace)*

- *pěstování potřebných vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích vedoucí k odpovědnosti za své chování*
- *vytváření schopností svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace na základě autoregulace*
- *usilování o pravdomluvnost a morální kvality*
- *posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování*

4. *Najít si své místo ve skupině a ve společnosti (poznání sebe samého pomůže objektivně zhodnotit šance uplatnění ve skupině)*

- *kladné hodnocení zvyšuje sebevědomí*
- *posilované pozitivní myšlení je příznivé pro začlenění do skupiny*

- hledání a vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny její důvěryhodnost a stabilita

5. Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací
- vytváření základů právního vědomí
- úcta k ověřeným hodnotám (zdraví, rodina, vzdělání, ...)
- porozumění, tolerance a ochota pomoci
- vytváření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům

6. Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování (šikana, drogy)

- ovládat negativní citové reakce
- vypořádat se se stresem
- překonávat náročné životní situace a nepodléhat jim
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- posilovat autoregulačních systémů

B, Výchovně vzdělávací strategie

- I. soutěživé
- II. individualistické
- III. kooperativní

- beseda
- slovní a mimoslovní komunikace
- pozorování
- kladné hodnocení
- prvky mediální výchovy
- týmová práce
- komunikativní kruh
- hry a soutěže
- výstavky
- sběr přírodnin
- tvorba výrobků
- didaktické hry
- práce s knihou
- práce s encyklopedií
- práce s internetem
- dramatizace
- tělovýchovná aktivita
- vycházka

- *tématické malování*
- *návštěva knihovny*
- *pobyt na školním hřišti*
- *...*

C, Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- *vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení*
- *vytváří si plán pro dosažení cílů*
- *vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocení toho, co se naučil a posléze je používá*
- *zná jednoduché textové zdroje (dětské encyklopedie, dětské knihy, časopisy) k učení*

2. Kompetence k řešení problémů

- *hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi*
- *nenechá se odradit případným neúspěchem, vytrvale směřuje k řešení*
- *přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému*
- *ví, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problémů*

3. Kompetence komunikativní

- *dešifruje význam piktogramů (stylizovaného obrázku)*
- *rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy*
- *zná obvyklá česká slovní spojení, rčení*

4. Kompetence sociální, personální

- *oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci*
- *při práci ve skupině se podělí o pomůcky a materiál*
- *přijme jednoduchou roli ve skupině*
- *ví, jak řídit činnost ostatních dětí ve skupině*

5. Kompetence občanské

- *v krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob*
- *aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit*

- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje
- zná základní společenské normy chování

D, Vzdělávací oblasti (přínosy)

1. Jazyk a jazyková komunikace (český jazyk a literatura)
2. Matematika a její aplikace
3. Informatika (PC)
4. Člověk a jeho svět
5. Člověk a společnost (dějepis a výchova k občanství)
6. Člověk a příroda (fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis)
7. Umění a kultura (hudební výchova a výtvarná výchova)
8. Člověk a zdraví (tělesná výchova, výchova ke zdraví - výchova ke zdraví)
9. Člověk a svět práce (pracovní činnosti)

E, Průřezová témata

1. Osobností a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Enviromentální výchova
6. Mediální výchova

Podzim (září, říjen, listopad)

Název: Podzim hraje všemi barvami

Témata: naše škola, moje třída,
podzim v přírodě
kalendář a čas
bezpečná cesta do školy a domů

A, Konkrétní cíle:

vedeme děti k odpovědnosti za svou osobu
kultivace slovního a mimoslovního projevu
pěstování potřebných dovedností vedoucích
k samostatnosti
začlenění do nového kolektivu
vytváření vztahu k hodnotám lidské práce
ovládání negativních reakcí

B, Strategie:

beseda
realizace
týmová práce

komunikativní kruh
tématické malování
pobyť na školním hřišti
tvorba výrobků
zpěv a hudebně pohybová výchova
dramatizace
vycházka

C, Kompetence:

k učení
občanské
sociální
komunikativní
personální

D, Přínosy:

Člověk a společnost (dějepis a výchova k občanství)
Člověk a příroda (fyzika, chemie, zeměpis,
přírodopis)
Umění a kultura (hudební výchova a výtvarná výchova)
Člověk a zdraví (tělesná výchova, výchova ke zdraví)
Člověk a svět práce (pracovní činnost)

1. září

A, Specifické cíle

„už jsem školák a umím se podle toho chovat“
žák dokáže uložit věci na správné místo
žák dokáže požádat o věc, omluvit se
zná jména svých kamarádů
sběr podzimních plodin
obeznámení s režimem školní družiny

B, Strategie

vycházka
beseda
dramatizace
realizace

C, Kompetence

k učení
občanské

D, Přínosy

Člověk a společnost
Člověk a příroda (fyzika, chemie, zeměpis,
přírodopis)
Umění a kultura (hudební výchova a výtvarná výchova)

2. říjen

A, Specifické cíle

hygiena

otužování, předcházení nachlazení
slušné chování v jídelně
sebeobslužnost
schopnost vysvětlení pravidel nové hry
uvědomění si práce pracovníků školy
schopnost provést návštěvníky školou

B, Strategie

beseda
dramatizace
komunikativní kruh
pobyť na školním hřišti

C, Kompetence

sociální
komunikativní
personální

D, Přínos

Člověk a společnost
Člověk a zdraví
Člověk a svět práce

3. listopad

A, Specifické cíle

zdravá výživa
co všechno se děje na podzim na zahradě
časový harmonogram běžného a svátečního dne
znázornění ročních období a co je pro ně typické
orientace v čase podle hodin
smysluplné využití volného času

B, Strategie

beseda
výstavka
realizace
tvorba výrobků
tematické malování

C, Kompetence

komunikativní
sociální a personální

D, Přínosy

Člověk a zdraví
Člověk a příroda
Člověk a jeho svět

Příprava na vyučování - nižší ročníky

- **ČJ - didaktická hra ŠKOLA**
Cíl - Cvičit paměť a postřeh
Čas - 10 minut

Děti sedí nebo stojí v kruhu a jedno po druhém vyjmenovávají věci spojené se školou (lavice, tabule, apod.). Slova se nesmějí opakovat, děti odpovídají rychle za sebou. Kdo neví, vypadává ze hry a pomáhá kontrolovat zbývající.

Pokud jsme vyčerpali všechna slova, hru obměníme. Můžeme říkat názvy spojené s podzimem, lesem, domovem atd.

- **M - didaktická hra CO JE VÍC**
Cíl - Upevňovat znalosti, porovnávání
Čas - 5-10 minut

Dětem říkáme dvojice čísel. Ptáme se: „Co je víc?“ nebo „Co je méně?“

Děti sedí v kruhu venku nebo v místnosti a odpovídají jedno po druhém. Za správnou odpověď je pochválíme.

- **Prv - didaktická hra KDO SE SPLETE**
Cíl - Cvičit paměť, upevňovat znalosti
Čas - 10-15 minut

Vedoucí hry vyvolává různé předměty. Jakmile řekne věc, která patří do školy, děti zvednou ruce nad hlavu. Kdo se splete, vypadává ze hry a dává zástavu. Děti stojí nebo sedí v kruhu.

Hru obměňujeme. Děti podobně reagují na to, když jmenujeme ovoce nebo zeleninu, věci, které patří do domácnosti... Další variantou je hra, při níž její vedoucí stojí uprostřed kruhu a hází postupně každému míč. Říká současně různá slova. Jakmile řekne věc, která patří do školy, hráč nesmí míč chytit, jinak vypadává ze hry.

- **ČJ - Výchovná beseda CO A KDY NÁM CHUTNÁ**
Cíl - znalost hygieny a správného stolování
Čas - 10-15 minut

Prohlížíme si jídelníček školní kuchyně. Zmíníme se o hygieně, správném stolování. Hovoříme o tom, jak důležité je střídat jednotlivé druhy potravin, dbát na dostatek ovoce, zeleniny a tekutin. Dětem dáme velký prostor k vyprávění o jejich nejoblíbenějších jídlech. Nezapomeneme zdůraznit, že ovoce a zeleninu musíme před konzumací řádně umýt a že sladkosti mají konzumovat v malém množství. Upozorníme, že s potravinami neplýtváme a řádně je skladujeme.

- **M - didaktická hra NA ČÍSLA**

Cíl - cvičit pozornost a paměť

Čas - 5-10 minut

Na louce nebo na hřišti si děti stoupnou do kruhu. Vedoucí hry stanoví číslo čtyři. Potom začne házet míč jednotlivým hráčům, kteří musí říci podle jeho přání číslo větší (menší). Odpovídají rychle a vracejí míč vedoucímu hry. Kdo příliš dlouho váhá s odpovědí nebo ji pokazí, vypadává ze hry, případně dává zástavu: Stanovená čísla velmi často měníme, hráči musí být pozorní!

• **Prv - výchovná beseda O STOLOVÁNÍ**

Cíl - znalost návyků správného stolování v různých zemích i u nás a upevňování těchto návyků

Čas - 15-30 minut

Děti si posadíme do kruhu a vysvětlujeme jim, že stolování přináší a přinášelo člověku radost. Tuto radost si dopřáváme v každé zemi, v každém věku a každý den. Malé základy stolování známe již z mateřské školy. Je mnoho zemí, kde se lidé posuzují podle toho, jak ovládají etiku stolování. Několik základních pravidel chování u stolu by měl každý dodržovat. Řekneme si je a dvě děti budou současně předvádět, co ke správnému stolování patří.

Stůl - základem je ubrus, který doplňují textilní nebo papírové ubrousky

Krásnou ozdobou jsou květiny

U stolu sedíme vzpřímeně, ne však strnule

Lokty ani předloktí neopíráme o stůl

Přístroje - Lžice je určena především na polévku, na další chod používáme vidličky a nože

Základní stolní přístroj se obohacuje o další typy (např. kleštičky, dezertní přístroj)

Přístroje držíme na konci rukojetí, nikdy ne uprostřed

Nožem jen krájíme, nikdy jej nedáváme do úst

Po jídle položíme nůž a vidličku vedle sebe na talíř, což znamená, že už v jídle nebudeme pokračovat. Chceme-li jíst dále, přístroj zkřížíme - nůž vpravo, vidličku vlevo.

Jídla - Zelný salát podáváme do úst vidličkou

Pudink a kompot jíme kávovou lžičkou, pecky klademe na talířek pod kompotovou misku.

Podle svého uvážení můžeme informace o stolování a dalších pravidlech rozšířit.

• **ČJ - didaktická hra OZVĚNA**

Cíl - cvičit paměť, pozornost a upevňovat získané znalosti

Čas - 5-10 minut

Vedoucí hry přečte jednu nebo dvě věty z dětské knihy nebo časopisu: Hráči se snaží text přesně zopakovat. Za každou chybu získávají trestný bod.

- **M - didaktická hra KARTY**

Cíl - upevňovat učivo zábavnou formou

Čas - 5-10 minut

Děti stojí ve dvou zástupech. Vedoucí hry ukazuje karty s natištěnými úlohami se sčítáním a odčítáním. První dítě z každého zástupu říká co nejrychleji výsledek. Ten, který rychle a správně odpoví, si sedne. Vyhrává zástup, jehož členové sedí jako první.

- **Prv - vyprávění o JEŽKOVI**

Cíl - vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě, zlepšovat motorickou schopnost

Čas - 20 minut

Každý z vás asi už alespoň jednou v životě viděl ježka. Je to maličké zvířátko, které nacházíme v knížkách, časopisech a dokonce i v učebnicích. Ilustrátoři nám tohoto tvorečka přibližují s napíchanými jablíčky na zádech. Malí ježci však jablíčka nejedí. Jsou to savci. Když se narodí, sají mléko od své maminky. Jakmile povyrostou, mají rádi hmyz a drobné broučky.

Čím jsou starší, tím jsou jejich bodlinky pevnější. Při narození je mají měkoučké. Všichni ježci je potřebují na obranu proti nepřítelům a nejrůznějším nebezpečím. Pokud mají dostatek potravy, vytvoří si ve svém těle tukové zásoby na dlouhé a nepříjemné období. Na podzim si najdou v lese nebo na zahradě nějakou prohlubeň, nejlépe mechovou, u paty velkého stromu. Zalezou do listů a stočí se do klubíčka. Tak přečkají zimu a nepříznivé počasí.

Po skončení vyprávění si ježka nakreslíme nebo si ho můžeme vymodelovat ze slaneho těsta nebo modelovací hmoty.

Příprava na vyučování - vyšší ročníky

- **ČJ - didaktická hra VYTLESKÁVÁNÍ**

Cíl - upevňovat vědomosti

Čas - 5-10 minut

Slova jsou dlouhá nebo krátká podle toho, kolik mají slabik. Slovo les má jen jednu, maminka tři. Teď si vyzkoušíme, jak umíme poslouchat. Obrázky, které máte před sebou na stole si nejdřív předříkejte nahlas. Obrázek, v jehož názvu uslyšíte jen jednu slabiku, odložte na stůl tam, kde je kostka s jednou tečkou. Když

uslyšíte slabiky dvě, položte obrázek ke kostce, která má dvě tečky. A tak dále. Aby vám to šlo lépe, zkuste si slabiky vytleskat.

Mezi obrázky jsou však i takové, které se k žádné kostce nehodí. Pokud takový obrázek najdete, namalujte kostku se stejným počtem teček, jako je ve slově slabik.

- **M - didaktická hra ZAPAMATUJ SI**

Cíl - cvičit paměť

Čas - 5-10 minut

Soutěží jednotlivec, dvojice i trojice dětí. Každý hráč má svoji soutěžní kartu. Chvilí se dívají na obrázek, kde jsou různé předměty ve stejném počtu. Pak obrázky otočíme rubem nahoru. Soutěžící se snaží vyjmenovat vše, co si zapamatovali. Vítězí ten, kdo si zapamatoval nejvíc údajů.

- **Prv - didaktická hra (dramatizace) OBCHOD**

Cíl - upevňovat a rozšiřovat vědomosti a návyky

Čas - 30 minut

Děti se učí pozdravit, oslovit, požádat, rozloučit se. Podobně zařazujeme tvořivé hry z jiného tematického okruhu, např. nakupování v papírnictví, v potravinách, nákup vstupenek, divadlo, kino, návštěva lékaře...

- **ČJ - vyprávění o POSVÍCENÍ**

Cíl - rozšiřovat vědomosti

Čas - 20 minut

V říjnu a v listopadu už bývá všechna úroda z polí, zahrad, sadů, vinic i chmelnic sklizená, zpracována a bezpečně uložena. Půda i rostliny jsou ošetřeny a připraveny na zimu. Bylo tomu tak v dávných dobách a je tomu tak i nyní. Skončila dřina a ubylo starostí. Podle tradic právě v tomto období vrcholí posvícenské veselí.

Lidé mají čas na své blízké a známé. Posvícení je velká sláva s muzikou a hostina, ke které se sjíždějí zdaleka všichni příbuzní. Děti u bohatého stolu většinou dlouho nevydrží, a tak užívají u houpaček, kolotoče a střelnice.

Nesmíme zapomenout, že se také hrálo, zpívalo a tancovalo. Jednu z písniček si můžeme zaspívat (např. To je zlaté posvícení). Známa je také básnička i když není lidová: Máme maso na míse, kdo si sedne nají se. Maso jíme... (F. Kábele)

Dávno nejsou tyto posvícenské hody a oslavy podobné těm, o kterých by vyprávěly babičky našich babiček. Jistě

by se zmínily o tom, že u starých Slovanů měla úrodu na starosti řada bohů. Nejvyšší z nich byla Živa, bohyně léta, úrody a hojnosti. Prý i polní démoni ovlivňovali růst obilí. Například Žitný děd nebo Sporýš, který chránil pole před zloději. Věřilo se, že tyto bytosti zůstávají v posledním snopu. Snad právě proto se z něho vyrobený věnec a figurína nechávaly ve stavení až do příští setby. Kromě dožínek se slavila dočesná. Ve chvíli, kdy byl dočesán chmel, byl konec letní práce. Po vykopání brambor a sklizení cukrovky se slavívala dokopaná. Mladí lidé tancovali a ve stavení bývalo živo dlouho do noci.

- **M - didaktická hra ODHAD ČASU**

Cíl - cvičit pozornost a paměť, rozšiřovat vědomosti

Čas - 5-10 minut

Vedoucí hry si vezme bubínek a stopky. Upozorní děti, že ve chvíli, kdy spustí stopky, udeří na bubínek. Po uplynutí jedné minuty opět klapne na bubínek a oznámí konec. Toto vymezení jednotky opakuje několikrát. Potom vyzve děti k soutěžení. Zvednutím paže odhadují, zda již uplynula jedna minuta. Ten, jehož odhad byl blíže stanovenému údaji, vítězí.

- **Prv - výchovná beseda CO A KDY NÁM CHUTNÁ**

Cíl - upevnit správné návyky hygieny a správného stolování

Čas - 10-15 minut

Prohlížíme si jídelníček školní kuchyně. Zmíníme se o hygieně a správném stolování. Hovoříme o tom, jak důležité je střídat jednotlivé druhy potravin, dbát na dostatek ovoce, zeleniny a tekutin. Dětem dáme velký prostor k vyprávění o jejich nejoblíbenějších jídlech. Nezapomeneme zdůraznit, že ovoce a zeleninu musíme před konzumací řádně umýt a že se sladkosti mají konzumovat v malém množství. Upozorníme, že s potravinami neplýtváme a řádně je skladujeme. Další a podrobnější pravidla na nás čekají v průběhu školního roku.

- **ČJ - didaktická hra SKLADBA SLOV**

Cíl - rozšiřovat slovní zásobu a obratnost

Čas - 5-10 minut

Připravíme si kartičky s písmeny, např. ze slova „informátorium“ nebo „příroda“. Děti rozdělíme do dvou skupin. Řekneme jim, že za dobu tří minut musí složit co nejvíce slov a napsat je na papír. Která skupina bude mít víc slov, vítězí. Soutěžit mohou i jednotlivci a slova zapisujeme na tabuli.

- **M - didaktická hra NA POČETNÍHO KRÁLE**

Cíl - procvičit učivo

Čas - 10 minut

Děti se postaví v lavici a ve dvojici musí co nejrychleji vypočítat příklad, který řekne vedoucí hry. Kdo je ve dvojici rychlejší, zůstává stát, druhý se posadí. Vítězí ten, který zůstane stát jako poslední.

- **Prv - vyprávění PODZIMNÍ OVOCE**

Cíl - rozšiřovat vědomosti

Čas - 30 minut

Na podzim se sklízí úroda ze stromů v zahradách. Všichni víme, že nejrozšířenějším ovocem u nás jsou jablka, hrušky a švestky. Stačí je jen umýt a už si pochutnáváme. Mají mnoho vitamínů a látek, které naše tělo potřebuje. Toto ovoce zpracováváme různými způsoby. Kromě toho, že se dá dlouhou dobu uchovávat v chladném a tmavém sklepě (kromě švestek), můžeme ho zavařovat, sušit, zmrazovat, moštovat. Také marmelády jsou výborné. Nejoblíbenějším ovocem jsou však po mnoho let jablka. I naši předkové si je pochvalovali.

Nejedna písnička, básnička i pohádka je právě o nich.

Zaspíváme si třeba písničku „Měla babka čtyři jabka, zarecituje si básničku apod.

Kdo si vzpomene, může povyprávět pohádku, kde jablko hraje důležitou roli.

To však o jablíčkách není zdaleka vše. Zanedlouho se s nimi setkáme u slavnostně prostřeného štědrovečerního stolu. Podle tradice se chce každý podívat, zda bude dlouho zdrav a živ. Jablíčka se v půli rozkrojí a komu se ukáže hvězdička, může být spokojen.

Všechna jablíčka mají svá jména. Teď si o jednom popovídáme. Jmenuje se panenské. Je malé, krásně červené a velmi chutné. Patří mezi zimní jablka. Dříve se s nimi zdobily vánoční stromečky a hospodyně ho vkládaly do čistého prádla, aby vonělo nádherně jako jablíčko.

Až půjdete nakupovat s rodiči, pravděpodobně v obchodě panenské jablíčko mezi nabízenými nenajdete. Budou tam ale mnohá jiná. Pokud si některé z nich koupíte, zapamatujte si jeho název, jedno si přineste na příští vyprávění. Dříve než si na jablíčko pochutnáte při svačině, popovídáme si o něm.

Zima (prosinec, leden, únor)

Název: **Bude zima, bude mráz**

Téma: čas předvánoční a vánoční
jak pečujeme o zvířátka a rostliny v zimě
orientace ve svém městě a okolí

A, Konkrétní cíle

vedeme děti k odpovědnosti za životní prostředí
obohacení estetickými zážitky
schopnost naslouchat a komunikovat
vytváření schopností svobodně a odpovědně řešit
konkrétní životní situace
kladné hodnocení kamarádů zvyšuje sebevědomí
porozumění, tolerance a ochota pomoci
vypořádat se se stresem, kamarádi mě nemají rádi

B, Strategie

beseda
výstavky
realizace
tvorba výrobků
tematické malování
návštěva knihovny
hry a soutěže
práce s encyklopedií
komunikativní kruh

C, Kompetence

společenské
sociální, personální
k učení
k řešení problémů

D, Přínosy

jazykové a komunikativní
člověk a zdraví
člověk a příroda
člověk a jeho svět
umění a kultura

1. prosinec

A, Specifické cíle:

přizpůsobení se uměním počasí a adaptace na ni
seznámení se zvyky, tradicemi a pranostikami Vánoc
vytváření vánoční výzdoby ve třídě, dárečky,
přáníčka

vytváření vánoční atmosféry
„žádný člověk by neměl být o vánočních svátcích sám“
sounáležitost lidí, charitativní činnost

B, Strategie

beseda
komunikativní kruh
tematické malování
tvorba výrobků

C, Kompetence

společenské
sociálně personální

D, Přínosy

člověk a jeho svět
umění a kultura

2. leden

A, Specifické cíle

seznámení s tím, jaká zvířátka můžeme chovat doma
a proč

vysvětlení, jak žije příroda v zimě, co a koho
můžeme v zimním lese potkat

správné oblékání v zimních měsících

„dokážeš se postarat o své zvířátko doma?“

vysvětlení, proč máme sypat ptáčkům v zimě, pomáhat
zvířátkům v ZOO

obeznámení s tím, proč je pes pomocník zrakově
postižených lidí jako průvodce

zimní sporty a předcházení úrazům

B, Strategie

beseda
práce s knihou
práce s encyklopedií
vycházka
pozorování

C, Kompetence

kompetence k učení
kompetence k řešení problémů

D, Přínosy

člověk a jeho svět
člověk a příroda

3. únor

A, Specifické cíle:

seznámení s významem globalizace - soustředění více
komplexů na jednom místě

dokázat vysvětlit neznámému cestu k nejbližší
nemocnici

dokázat vysvětlit, k čemu slouží např. pošta

vysvětlit, proč musíme znát svoji adresu, telefonní číslo, nakoupit podle přiloženého seznamu zapamatovat si telefonní čísla první pomoci, hasičů a policie
jak se zachovat jako svědek nehody

B, Strategie

týmová práce
komunikativní kruh
práce s knihou
hry a soutěže
tematické malování

C, Kompetence

občanské
sociální a personální
komunikativní
k řešení problémů

D, Přínosy

člověk a jeho svět
jazyk a jazyková komunikace

Příprava na vyučování - nižší ročníky

• **ČJ - didaktická hra PÍSMENKOVÁ**

Cíl - upevňovat znalosti a vědomosti

Čas - 10-20 minut

Pro dvojice dětí připravíme vždy dvě hromádky stejných obrázků. Hráči mají za úkol vybrat ve stanoveném čase co nejvíce slov, která začínají písmenem „K“, „D“, „T“...

(Obrázky mohou být ze společenské hry Pexeso)

• **M - didaktická hra RODINA**

Cíl - procvičit vědomosti, orientaci a motorické schopnosti

Čas - 10 minut

Každý z nás patří do nějaké rodiny. Základní rodinu tvoří rodiče a sourozenci. Do té větší patří příbuzní, například dědečkové, babičky, tety, strýčkové, sestřenice a bratrance. Vezmeme si papíry, pastelky a každý nakreslí svoji rodinu se všemi jejími členy. Ke každé postavě napíše jméno.

Postavy vystřihneme a seřadíme na stolku od největší k nejmenší. Je to tak i ve skutečnosti? Zkusíme sestavit všechny členy širší rodiny od nejstaršího k nejmladšímu. Kdo je nejstarší? Změní se něco na pořadí, když své obrázky seřadíme podle toho, jak dlouhé vlasy mají? Spočítáme písmena a uspořádáme postavy podle toho, jak dlouhá mají svá jména.

- **Prv - beseda VÁNOCE**

Cíl - poznat rodinné prostředí a vánoční zvyky

Čas - 15-30 minut

Všichni se na tyto svátky těšíme a každý je dobře zná. Teď si budeme vyprávět o tom, jak Vánoce prožívali naši pradědečkové a prababičky.

Dříve Vánoce nespočívaly v množství drahých dárků. Lidé se radovali z toho, že jsou spolu, že k sobě patří a že mohou tyto slavnostní chvíle prožívat pod jednou střechou. Především se hodně peklo a vařilo. Na Štědrý den bylo zvykem se postit. Říkalo se, že kdo celý den nebude jíst, uvidí večer na zdi nebo nebi zlaté prasátko. Štědrovečerní večeře byla zahájena modlitbou. Jako první chod byl hrách, který kromě lidí dostala i domácí zvířata. Na stůl se také dával v misce česnek, kterému se připisovala zvláštní posilující a ochranná moc. Polévky se jedly pro sílu, čočka proto, aby bylo dost peněz, a maso s rybou mělo přinést radost. Posledním pokrmem byla vánočka a cukroví.

Po večeři donesl hospodář do místnosti stromeček. Byl nazdobený jablky, sušeným ovocem, ořechy a řetězy. Zapálily se svíčky a všichni zpívali koledy. Také se věštilo. O půlnoci se lidé sešli v kostele na půlnoční mši.

Děti poté začnou hovořit o svých zážitcích, dárcích a radosti. Na závěr si společně zazpíváme nějakou známou koledu.

- **ČJ - vyprávění PTÁCI**

Cíl - prohlubovat vědomosti

Čas - 15-20 minut

Od jara do podzimu můžeme ve svém okolí pozorovat velké množství nejrůznějších druhů ptáků. Až v září se jejich počty začnou zmenšovat. Hovoříme o imigraci, což je pravidelný přesun ptáků z jednoho místa na druhé, například z hnízdišť do oblasti zimovišť. Ptáci, kteří se takto stěhují, se nazývají tažní nebo stěhovaví.

Mezi migrující ptáky patří i známí, velmi inteligentní havrani. V zimě k nám přilétají ze severovýchodu. Naši havrani odlétají na jih, většinou do Francie. V předjaří se k nám vracejí. Tito ptáci žijí ve skupině a hnízdí společně na jednom místě. Tomu říkáme kolonie. U nás je jedna z největších kolonií havranů v zámeckém parku ve Veltrusích.

Tito krásní černí ptáci se živí převážně rostlinnou potravou. Jednu třetinu jejich stravy tvoří hmyz a drobní hlodavci. Nepohrdnou ani zdechlinou a v obdobích nouze se živí odpadky. Proto se je ještě někteří lidé snaží hubit a shazují jim hnízda. Lidem na nich vadí také to, že jsou hluční a znečišťují okolí svého hnízdiště. Toto počínání člověka není správné. Havrani patří mezi ohrožené druhy a havraních kolonií stále ubývá.

Vyprávění obohatíme tak, že dětem ukážeme fotografie ptáků. Použijeme vhodnou literaturu, případně videozáznam.

- **M - soutěžní hra BRAMBOROVÁ**
Cíl - rozvoj motoriky, rychlost a obratnost
Čas - 10 minut

Na zem nakreslíme dva stejně velké kruhy. Do kruhu postavíme dvě děti se zavázanýma očima a s krabicí nebo taškou v ruce. Rozsypeme stejný počet brambor nebo kostek. Na povel je začnou soutěžící sbírat. Kdo je se sbírá dříve, vyhrává.

- **PRV - pohybová hra SNĚHOVÉ SLOUPY**
Cíl - procvičení rychlostí a obratností
Čas - 30 minut

Kdo postaví za pět minut nejvyšší sněhový sloup? Na šířce základny nezáleží, hodnotí se jen výška. Každý chce mít svou sněhovou věž co nejvyšší, a proto ji rychle slepuje ze sněhových koulí. Komu věž spadne, může začít stavět od začátku. Teprve po uplynutí dané doby musí každý zanechat práce. Potom společně obejdeme všechny věže a zjišťujeme, která je nejvyšší.

- **ČJ - didaktická hra OBÁLKY**
Cíl - cvičit postřeh a udržet informaci v paměti
Čas - 10-20 minut

Připravíme si dvanáct obálek od doručených dopisů. Obálky očíslováme dvakrát od jedničky do šestky. Sestavíme dvě družstva závodníků. Před sebou mají sadu obálek. Po dobu dvou minut hráči obálky pozorně zkoumají a snaží se zapamatovat si co nejvíc zvláštností a údajů. Na znamení všichni hráči obálky odloží. Soutěžící z obou družstev střídavě vyjmenovávají údaje, které si z jednotlivých obálek pamatují (jméno, hodnota známky, datum odeslání...) Za správný údaj získává družstvo bod.

- **M - didaktická hra ČÍSLA**

Cíl - procvičit učební látku
Čas - 5-10 minut

Vedoucí hry vyvolává čísla od jedničky do osmičky. Děti mají za úkol říkat rychle číslo o jedno menší (větší). Dále mohou říkat o dvě menší nebo větší atd.

- **Prv - smyslová hra POZNEJ PO HMATU**
Cíl - rozvíjet smyslové vnímání
Čas - 10-20 minut

Soutěžící, který má zavázané oči šátkem, musí poznat pouze po hmatu, který z jeho spolužáků stojí proti němu. Postupuje od hlavy k chodidlům a může jednotlivé části pojmenovat. Pokud uhodne, získá pro své družstvo bod.

Příprava na vyučování - vyšší ročníky

- **ČJ - didaktická hra Řetěz slov**
Cíl - rozšiřovat slovní zásobu, upevňovat vědomosti
Čas - 10 minut

Děti sedí v kruhu. Radí k sobě slova podle následujícího vzoru: Jan - nes - sůl - lůj... Ten, kdo neví nebo opakuje již vyřčené slovo, vypadává ze hry a postaví se stranou.

- **M - didaktická hra PÁTRÁNÍ**
Cíl - procvičit učivo
Čas - 10-20 minut

Děti rozdělíme do dvou družstev. V místnosti jsou na viditelných místech ukryty obálky bílé a růžové barvy. Uvnitř obálky je papír s napsaným početním příkladem a kartičky ze čtvrtky s různými číslicemi. Na povel vybíhá první z družstva a hledá obálku své barvy. Otevře, vypočte příklad, přiloží správnou číslici, která označuje výsledek, vše vloží do obálky a tu předá vedoucímu hry. Další hráč z družstva může pokračovat. Hodnotíme jednotlivce nebo celé družstvo.

- **Prv - didaktická hra HLEDÁME DVOJICE**
Cíl - rozšiřovat slovní zásobu, upevňovat vědomosti
Čas - 5-10 minut

Hraje dvojice nebo jednotlivce. Vedoucí hry říká první slovo z hledané dvojice. Dítě, které dříve najde druhé vhodné slovo, získává bod.
Příklady: babička-dědeček, lopatka-smetáček, sestřenice - bratranec...

- **ČJ - vyprávění PTÁCI**
Cíl - prohlubovat vědomosti
Čas - 15-30 minut

Viz. Ptáci - leden (nižší ročníky)

- **M - soutěžní hra BRAMBOROVÁ**
Cíl - rozvoj motoriky, rychlost a obratnost
Čas - 10 minut

Viz. leden (nižší ročníky)

- **Prv - pohybová hra SNĚHOVÉ SLOUPY**
Cíl - cvičit rychlost a obratnost
Čas - 30 minut

Viz. leden (nižší ročníky)

- **ČJ - didaktická hra OBÁLKY**
Cíl - cvičit postřeh
Čas - 10-20 minut

Připravíme si dvanáct obálek od doručených dopisů. Obálky očíslováme dvakrát od jedničky do šestky. Sestavíme dvě družstva závodníků. Před sebou mají celou sadu obálek. Po dvou minutách hráči obálky pozorně zkoumají a snaží se zapamatovat si co nejvíc zvláštností a údajů. Na znamení všichni hráči obálky odloží. Soutěžící z obou družstev střídavě vyjmenovávají údaje, které si z jednotlivých obálek pamatují... Za správný údaj získává družstvo bod.

- **M- didaktická hra ČÍSLA**
Cíl - procvičit učební látku
Čas - 5-10 minut

Vedoucí hry vyvolá číslo od jedničky do osmi. Děti mají za úkol říkat rychle číslo o jedno menší nebo větší. Dále mohou říkat čísla o dvě menší nebo větší.

- **Prv - smyslová hra POZNEJ PO HMATU**
Cíl - rozvoj smyslového vnímání
Čas - 10-20 minut

Soutěžící, který má zavázané oči šátkem musí po hmatu poznat, který jeho spolužák stojí proti němu. Postupuje od hlavy k patě.

Jaro (březen, duben, květen)

Název: **Jaro už je tady**

Témata: naše zdraví, moje rodina

jaro na zahradě, na dvorku a v lese
životní prostředí
Hody, hody, doprovody...

A, Konkrétní cíle

odpovědnost za své zdraví, tělesná zdatnost,
otušování
kultivace slovního a mimoslovního projevu
posilování schopnosti objektivně hodnotit své
jednání a přijímat důsledky svého chování
najít své místo ve skupině a ve společnosti
úcta k ověřeným hodnotám, přírodě
vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy

B, Strategie

komunikativní kruh
beseda
práce s knihou
hry a soutěže
tematické malování
exkurze
vycházky
tělesná aktivita
návštěva knihovny
pozorování
dramatizace

C, Kompetence

k učení
komunikativní
občanské
k řešení problémů

D, Přínosy

člověk a zdraví
člověk a jeho svět
jazyk a jazyková komunikace

1. březen

A, Specifické cíle

tvorba odpovědnosti za své zdraví, tělesná zdatnost
vysvětlení, jaké symptomy člověk pocituje, když je
nemocný (schopnost popsat učitelce, lékaři, jak se
cítí)
význam sportu a správné životosprávy pro udržení
svého zdraví
schopnost pomoci svému kamarádovi při úrazu,
poranění páteře, krvácení z nosu, zlomení končetiny

*jak ne hazardovat se svým zdravím, dodržovat pokyny lékaře, správně dodržovat užívání léků
důležitost pomoci hendikepovaným lidem (dokážeme se naučit se plavat, nebát se vody)*

- B, Strategie*
 - beseda*
 - tělesná aktivita*
 - dramatizace*
 - práce s encyklopedií*
 - exkurze*
- C, Kompetence*
 - sociální*
 - občanské a personální*
 - k učení*
- D, Přínosy*
 - člověk a společnost*
 - člověk a zdraví*

2. duben

- A, Specifické cíle*
 - seznámení s velikonočními tradicemi a zvyky*
 - udržování rodinných a krajových tradic*
 - seznámení s pravidly tradičních jarních her (kuličky, káča, švihadla...)*
 - velikonoční výzdoba třídy a velikonočního stolu,*
 - vysvětlení slova pomlázka*
 - „naši nejbližší příbuzní - naše jistota“*
 - připomenutí důležitosti rodinných vztahů*
- B, Strategie*
 - tematické malování*
 - výroba výrobků*
 - komunikativní kruh*
 - hry a soutěže*
 - beseda*
 - exkurze*
- C, Kompetence*
 - komunikativní*
 - k řešení problémů*
 - občanská*
- D, Přínosy*
 - člověk a příroda*
 - člověk a jeho svět*
 - jazyk a jazyková komunikace*
 - člověk a společnost*
 - umění a kultura*

3. květen

- A, Specifické cíle*

seznámení se změnami přírody v jarních měsících,
probouzení přírody
seznámení s proměnlivostí a rozmanitostí přírody
živé a neživé (voda, vzduch, oheň, půda)
vysvětlení střídání ročních období
„čím chci v životě být“
„moje maminka je jenom jedna“
základy ekologie a ochrany přírody

B, Strategie

práce s encyklopedií
komunikativní kruh
tematické malování
hry a soutěže
výstavka
literární tvorba

C, Kompetence

k učení
občanské

D, Přínosy

matematika a její aplikace
člověk a jeho svět
člověk a příroda

Příprava na vyučování - nižší ročníky

- **ČJ - soutěžní hra PEXESOVÁ PÍSMENKA**
Cíl - rozvíjet smyslové vnímání, postřeh a paměť
Čas - 5-10 minut

Na stole rozložíme přibližně 30-40 kartiček. Na každé je napsané velké tiskací písmeno. Uspořádáme je do řad nebo jiných obrazců. Chvilí děti necháme, aby je pozorovaly. Pak všechny kartičky smícháme. Dokáže někdo přesně znovu sestavit řadu nebo obrazec?

- **M - didaktická hra KOSTKY**
Cíl - procvičit učivo, udržet pozornost
Čas - 10-15 minut

Dva hráči házejí střídavě dvěma kostkami. V prvním kole se snaží každý hodit dvojku (tzn. na každé kostce musí být jednička). Komu se to podaří, zaznamená si dva body. Ve druhém kole se hází trojka (2+1). Úspěšný hráč si připíše tři body atd. V posledním kole se snaží hodit tak, aby součet byl dvanáct. Komu se to podaří, končí hru. Hráči si pak sečtou body a vyhrává ten, který jich získal více.

- **Prv - vyprávění JAK PŘEDCHÁZET NEMOCEM**
Cíl - upevňovat získané poznatky, získat nové

vědomosti
Čas - 15-30 minut

Dodržujeme zásady hygieny. Provádíme *kontrolu* čistoty rukou dětí, čistých kapesníků, vhodnosti oděvu ... Ptáme se, jestli děti vědí, jak odstranit třísku, trn a jak dále ránu ošetřit...

Správná životospráva a denní režim dítěte:

Děti víte o tom, že je dobré přesně dodržovat hodinu stanovenou pro jednotlivé činnosti? Víte, že je zdravé jíst několikrát denně v menším množství, nepřejídat se, dbát na pitný režim...?

Otužujeme se: Nesedíme oblečení do silných svetrů ve vytopené místnosti, větráme, na vycházky odcházíme přiměřeně oblečení. Při otevřeném okně cvičíme...

Znáte telefonní číslo první lékařské pomoci? Kde je napsané?...

• **ČJ - didaktická hra PÍSEŇ**

Cíl - rozvíjet paměť, čtení a procvičit známé písničky

Čas - 15-25 minut

Ze čtvrtky si připravíme kartičky o stejné velikosti. Napíšeme na ně slova z písně „Běží liška k Táboru“. Na každé kartě je pouze jedno slovo. Soutěžící má za úkol složit v jedné nebo ve dvou minutách co nejdelší text písně.

Takto si připravíme i další texty známých písní.

• **M - didaktická hra ČÍSLA**

Cíl - upevňovat vědomosti a rozvíjet motoriku

Čas - 10 minut

Na list papíru napíšeme čísla od jedničky do deseti, popřípadě do dvaceti. Každé číslo píšeme dvakrát a libovolně je umístíme na papíře. Dvě děti si vezmou tužky rozdílných barev a snaží se najít a spojit čárou dvojici čísel. Nesmí však překřížit žádnou jinou čáru nebo jiné číslo. Kdo úkol splní, získává bod.

• **Prv - beseda o ekologii KOUZELNÁ SLOVÍČKA**

Cíl - poznat přírodu a vytvořit kladný vztah k péči o ní

Čas - 15 minut

Příroda se probouzí ze zimního spánku. Všude kolem nás jsou mladé a svěží listy, květy, na stromech ptačí hnízda. Kouzelné slovíčko tohoto měsíce je „chránit“.

Chraň vše živé. Nevytrhávej rostliny i s kořeny.
Nenechávej odpadky v přírodě. Chod' jen po vyznačených cestách. Neházej do vody plechovky. Mohou se o ně poranit lidé, ale hlavně zvířata, která chodí k vodě pít.
Největším nepřítelem lesa je oheň. Dokáže zničit vše, co zde žije nebo roste. Neodhazuj hořící zápalky, nezakládej v lese ohniště apod.

Zdá se vám, že je to mnoho příkazů najednou? To proto, že přírodu musíme chránit, ona to sama nedokáže.

Nebo...

- **Prv - beseda VELIKONOCE**

Cíl - poznat velikonoční tradice a podstatu

Velikonoc

Čas - 15 minut + 15 minut následná činnost

Velikonoční svátky patří mezi jedny z nejhezčích dnů v roce. Nemají přesně stanovené datum a určují se podle prvního jarního úplňku. Jsou to svátky církevní.

Neděle před Velikonocemi se nazývá Květnová neděle (lid vítal Ježíše Krista po příchodu do Jeruzaléma). Neděle po prvním jarním úplňku se jmenuje Neděle velikonoční. Slaví se v rozmezí od konce března do konce dubna. Předchází jí Zelený čtvrtek (zrada Jidáše) a Velký pátek (ukřižování Ježíše Krista). V tento den se drží přísný půst. Pak následuje Bílá sobota. Na Neděli velikonoční nastává doba radosti (zmrtvýchvstání). Lidé hodují a veselí se, pořádají hostiny a chodí po návštěvách. Velikonoční oslavy končí Pondělím velikonočním.

Velmi oblíbeným se stal moravský lidový zvyk „šlehání“ děvčat pomlázkou na Velikonoční pondělí. Z mladých vrbových proutků má šleháním na děvčata přejít nově probuzená energie, která zajišťuje zdraví, sílu a plodnost. Protože šlehání pomlázkou je forma koledy, každého koledníka je nutné obdarovat. Koledníkům se dávají kraslice, sladkosti a velikonoční pečivo. V některých oblastech jsou děvčata polévána vodou.

Po vyprávění s dětmi zkusíme uplést pomlázku, zhotovit velikonoční dekorace na sváteční stůl a mnoho dalších drobností.

- **ČJ - didaktická hra ZAKÁZANÉ PÍSMENO**

Cíl - procvičovat a upevňovat znalosti

Čas - 10 minut

Vedoucí hry začíná větou: např. „nechci slyšet písmeno O“. Které stromy znáte? Hráči musí jeden po druhém říkat názvy stromů, ale jen ty, ve kterých není písmeno „O“. Například smrk, jedle, třešeň... Kdo se splete, vypadává ze hry.

- **M - didaktická hra KULIČKY**

Cíl - procvičit odhad

Čas - 30 minut a více

Hraje skupina čtyř dětí. Každý hráč má před sebou mističku z plastu a v ní dvacet kuliček nebo korálků stejné velikosti.

Na pokyn si každý hráč vezme do jedné ruky ze své hromádky jednu až pět kuliček. Pak všichni postupně hádají, kolik kuliček je asi ve všech rukou. Odhady všech zaznamená vedoucí hry. Ten, který se nejvíce přiblíží skutečnému počtu, vítězí. Dostane od každého dvě kuličky. Hráč, který přijde o všechny své kuličky, vypadává ze soutěže.

Pokud hrají čtyři družstva, můžeme uspořádat turnaj o absolutního vítěze.

- **Prv - didaktická hra ZAHRADA**

Cíl - procvičit paměť a rozšířit slovní zásobu

Čas - 10 minut a více

Přípravná fáze: Děti sedí v kruhu a postupně říkají slova, která mají vztah k zahradě (kolík, růže, konev...). Říkají slova, která mají vztah ke statku (kuře, ovce, býk...). Říkají vše, co patří do lesa...

Hra: Utvoříme dvě družstva. Z každého vybereme jednoho soutěžícího. Úkolem hráče je říct co nejrychleji slovo (nebo více slov), které se vztahuje k zahradě, městu, škole... Ten, kdo dříve odpoví, získává pro své družstvo bod. Hrát mohou i jednotlivci. Body pak sbírají pro sebe.

Příprava na vyučování - vyšší ročníky

- **ČJ - soutěžní hra PEXESOVÁ PÍSMENKA**

Cíl - rozvoj smyslového vnímání, postřeh a paměť

Čas - 5-10 minut

Na stůl rozložíme přibližně 30-40 kartiček. Na každé je napsané velké tiskací písmenko. Uspořádáme je do řad nebo jiných obrazců. Chvilí děti necháme, aby je pozorovaly. Pak všechny kartičky smícháme. Dokáže znovu přesně sestavit řadu nebo obrazec?

- **M - didaktická hra HODINÁŘ**
Cíl - *cvičit paměť, hmat a orientaci v prostoru*
Čas - 10-15 minut

Připravíme si jednoduché hodiny z kartonu, které mají pohyblivé ručičky. Jednomu hráči zavážeme oči, druhý nastaví na ciferníku celou hodinu. S ciferníkem nesmí nikdo pohnout, aby soutěžící se zavázanýma očima věděl, kde je dvanáctka, a mohl se podle ní orientovat. Při určování času se postupně všichni vystřídají. Každý určuje nejméně dvakrát. Vítěz je ten, kdo se ani jednou nezmylí.

- **Prv - vycházka ke zdravotnímu středisku**
Cíl - *upevňovat vědomosti a poznatky*
Čas - 30 minut

Plníme různé úkoly:

- určujeme situace, ve kterých by mohlo dojít k úrazu
 - označujeme místa vhodná ke hrám dětí
 - určujeme různá nebezpečí
 - ptáme se, jestli děti znají jméno lékaře, který tady pracuje, jméno zdravotní sestry, telefonní číslo do ordinace apod.
- **ČJ - didaktická hra UMÍŠ DOKONČIT PŘÍBĚH?**
Cíl - *rozvoj fantazie a slovní zásoby*
Čas - 30 minut

Vedoucí příběhu přečte část příběhu, děti mají za úkol domyslet příběh do konce. Nejdříve dokončují podle vlastních představ příběh, který dobře znají. Později se pokoušejí dokončit neznámý příběh.

- **M - soutěžní hra VÁHA**
Cíl - *cvičit vnímání hmotnosti*
Čas - 15 minut.

Do krabice od bot dáme asi sedm předmětů různých velikostí a materiálů. Soutěžící má zavázané oči šátkem. Vezme do dlaně postupně všechny předměty a seřadí je na stole od největšího k nejmenšímu. Za každý správně zařazený předmět dostane bod. V druhém kole hry, bude každý předmět řadit podle váhy od nejlehčího k nejtěžšímu.

- **Prv - beseda o ekologii KOUZELNÁ SLOVÍČKA**
Cíl - *vytvořit kladný vztah k ochraně přírody.*

Čas - 15 minut

Viz. duben (nižší ročníky)

- **ČJ - soutěžní hry zaměřené na rozvoj smyslů**
Cíl - rozvoj smyslového vnímání
Čas - 15-30 minut

Rozezněj podle hmatu: Hráči zavážeme oči a položíme před něj různé druhy ovoce a zeleniny. Podle tvaru se je snaží poznat

Poznej podle vůně květiny a rostliny: Soutěžícímu zavážeme oči. Podle vůně označí rostlinu.

Poznej podle sluchu: Zavážeme hráči oči šátkem. Nyní pustíme na zem tři předměty, každý z jiného materiálu (papír, tužku, svetr). Hráč se snaží poznat jaký předmět na zem spadl.

Dobře se dívej: Prohlédni si obrázky a urči, které ovoce a zelenina patří k jaru a které nikoli...

- **M - didaktická hra ČTVERCE**
Cíl - cvičit paměť a postřeh
Čas - 5-10 minut

Z velké čtvrtky nastříháme šest čtverců. Na každý čtverec nakreslíme seskupení tmavých koleček o různém počtu (devět koleček, pět koleček...) Určíme dvě družstva. Z každého soutěží jeden hráč. Soutěžící pozorují čtverce deset vteřin. Pak obrazce otočíme, případně zakryjeme, aby je nebylo vidět. Nyní hráči dostanou po šesti čtvercích se stejnými obrazci, které jsou v jiném pořadí. Úkolem je seřadit čtverce do stejného pořadí, jaké bylo na původních předlohách. Jakmile jsou čtverce seřazeny, obrátíme prvních šest a provedeme kontrolu. Kdo seřadil čtverce dříve a přesněji, vítězí.

- **Prv - beseda KOUZELNÁ SLOVÍČKA**
Cíl - získat poznatky o tom, jak správně používat telefon i v krizových situacích.
Čas - 10 minut.

Člověk není na světě sám. Nejlépe mu je, když má známé, přátele a rodinu. Často s nimi potřebuje hovořit, i když jsou v tu chvíli několik desítek kilometrů daleko. Rychlejší než jízda na kole, chůze nebo cestování v autě je telefon. Mohou se jím oznámit dobré i špatné zprávy. Zapamatujeme si kouzelná slova pro telefonování. Na začátku hovoru **pozdravíme a představíme se**. Nehovoříme

příliš dlouho. I jiní chtějí telefonovat. Pokud jsme na divadelním nebo filmovém představení a máme u sebe telefon, necháme ho vypnutý.

Naučíme děti, jak správně zavolat rychlou lékařskou pomoc nebo správně ohlásit požár apod.

Léto (červen)

Název: **Léto, léto jak má být**

Témata: cestování, orientace v terénu
nebezpečnost samostatného pobytu v přírodě
odpočinek a relaxace

1. červen

A, Specifické cíle

tělesná zdatnost, práce a odpočinek
uplatnění svých schopností ve skupině
zdůraznění pravdomluvnosti a morálních kvalit
důležitost znalosti první pomoci
zdůraznění odpovědnosti za své činy
autoregulace

B, Strategie

beseda
týmová práce
komunikativní kruh
dramatizace
práce s knihou
tělesná aktivita

C, Kompetence

k řešení problémů
občanské

D, Přínosy

člověk a příroda
člověk a jeho svět
člověk a zdraví
člověk a společnost

Příprava na vyučování - nižší ročníky

- ČJ - didaktická hra ZAPAMATUJ SI SLOVA
Cíl - procvičit paměť
Čas - 5-10 minut

Hrají dvě dvojice dětí. Vedoucí hry předem upozorní všechny soutěžící, že uslyší dvakrát po sobě devět slov, která si musí zapamatovat. Pak je řada na soutěžících. Jeden odříkává, druhý může napovídat. Vedoucí hry zaznamenává správné odpovědi zaškrtnutím a zakroužkováním. Dvojice se střídají a ta, která si zapamatovala nejvíce slyšených slov, vítězí.

Příklady slov:

Koktejl, klobouk, kosa, koza, kočka, kačena, kanár, krmítko, kajak;
Maminka, medvěd, můra, med, mísa, míra, maso, mýdlo, mrak;
Lampa, luk, lípa, labuť, letadlo, lázně, lízátko, letiště, lunapark;

• **M- zábavná soutěž ŘETĚZ**

Cíl - rozvoj dovedností, motoriky a počítání

Čas - 5 minut

Připravíme krabičku kancelářských potřeb. Soutěžící stojí okolo stolu. Na povel začne každé dítě spojovat jednotlivé sponky a vytvářet jakéhosi hada. Po uplynutí předem určeného času každý spočítá své sponky, vedoucí hry vyhlásí vítěze a pořadí ostatních hráčů.

• **Prv - beseda VŠETEČNÉ OTÁZKY**

Cíl - upevňovat znalosti a dovednosti, procvičit paměť

Čas - 15-20 minut

- 1) Víš, co patří do krabičky první pomoci? (náplast, malý obvaz, tužka, zápisníček, provázek).
- 2) Čím odstraníš z prstu malou třísku? (pinzetou).
- 3) Jaká je první pomoc při ošetření puchýře? (zalepit náplastí s polštářkem)
- 4) Víš, jak se jmenuje nemoc, která může vniknout do těla v místě většího a neošetřeného poranění? (tetanus).
- 5) Víš, jak se jmenuje onemocnění, které se na člověka přenáší od volně žijících zvířat, především lišek, ale i psů a koček? (vzteklina).
- 6) Víš, čím je nebezpečné klíště? (některá mohou člověku způsobit vážná onemocnění).

- 7) Víš, jak můžeme infekci klíštětem předejít?
(očkování)
- 8) Když se v horkém létě nechráníš před sluníčkem, co můžeš dostat? (úpal)
- 9) Víš, jaká je první pomoc při úpalu? (studený obklad na hlavu, nápoj, pobyt v chladu)
- 10) Jak ošetříš malou a velkou popáleninu? (malou popáleninu chladíme tekoucí studenou vodou, pak překryjeme sterilním obvazem. Velkou překryjeme sterilním obvazem a vyhledáme lékaře).
- 11) Co znamenají čísla 150, 155, 158? (hasiči, záchranná služba, policie)

Příprava na vyučování - vyšší ročníky

- **ČJ - didaktická hra ŠOTEK**
Cíl - cvičit paměť, procvičit čtení
Čas - 10-20 minut

Na papír napíšeme krátký text složený z jednoduchých vět. Vztahuje se k příběhu nebo pohádce, kterou děti dobře znají. Tiskařský šotek si však zařadil a věty rozházel. Děti mají za úkol věty správně seřadit.

- **M - zábavná soutěž CO SE ZMĚNILO**
Cíl - procvičit paměť a postřeh
Čas - 10-20 minut

Za každé družstvo soutěží jedno dítě. Na stole máme deset až patnáct předmětů. Dva soutěžící si je asi deset vteřin prohlížejí. Pak se otočí a vedoucí hry některé předměty vymění, přesune nebo prohodí. Na další pokyn se žáci dívají deset vteřin na změněný soubor předmětů. Pak na papír napíší změny, které postřehli. Kdo má více správných odpovědí, vyhrává.

- **Prv - beseda VŠETEČNÉ OTÁZKY**
Cíl - upevnit zásady, které by děti měly dodržovat i v období prázdnin, týkající se chování, jednání a hygieny.
Čas - 15-20 minut